

Damızlık İnek Seçimi

Prof.Dr. Selahattin Kumlu
Akdeniz Üniversitesi Ziraat Fakültesi
Zootekni Bölümü Antalya

Seleksiyon?

- Her yılın farklı dönemlerinde çeşitli nedenlerle ineklerden bir kısmı sürüden zorunlu olarak çıkar veya yetiştirici tarafından çıkarılır. Çıkan veya çıkarılan ineklerin yerine daha iyi düve ve/veya ineklerin seçilip konulması gereklidir.
- Yetiştiricilerden bir kısmı sürülerini büyütme ister. Bunun için nitelikli düve ve/veya ineklerin seçilmesi gerekir.
- Yeni kurulan işletmelerin de damızlık düve ve/veya inek seçmesi gerekir.
- “Seleksiyon” damızlık seçimidir.
- “Seleksiyon” bugüne değil, geleceğe yatırım demektir.

Damızlık inek?

En iyi inek;

- en gösterişli ve en pahalı inek değil; mevcut koşullarda bizzat kendisi, gelecekte ise dölleri aracılığıyla "en kârlı yetiştiriciliği" mümkün kılan inektir.
- sağlıklı, uzun ömürlü, zamanında gebe kalan, kolay doğurabilen, sağlam tırnak ve ayak ile ileriki yaşlarında dizin altına sarkmayan kapasiteli bir memeye sahip inektir.
- en yüksek verimli olan değil, en yüksek **damızlık değere** sahip olan inektir.

Damızlık değer?

Bir ineğin veya dvenin damızlık değeri, ekonomik açıdan önemli herhangi bir özellik bakımından fenotipik üstünlüğünün döllerine aktarabileceği kısmın iki katı kadardır.

Fenotipik stnlk, hayvanın kendisine ve/veya akrabalarına ait verimlerin ortalamadan sapması demektir.

Süt, et, protein, gebelik oranı vb her bir verim için ayrı ayrı damızlık değeri tahmin edilir.

Damızlık değer indeksi, ekonomik açıdan önemli özelliklere ilişkin tahmin edilmiş damızlık değerleri kapsayan hayvanın genel damızlık değeridir.

Her bir hayvanın damızlık değerinin tahmin edilebilmesi **uluslar arası standartlara uygun ıslah programının** yürütülüyor olması şarttır.

Farklı koşullarda yetiştirilen dve inekleri doğrudan karşılaştırmak geleceğe yanlış yatırım demektir

Sürüden çıkma ve çıkarılma nedenleri

Seleksiyonda başarıyı yükseltmenin önemli bir unsuru, zorunlu nedenlerle sürüden çıkarılan ineklerin sayısını ve oranını düşürmektir. Böylece inekler arasından seçim şansı yükselir ve önemli ekonomik kayıplar önlenir.

Çıkma-çıkarma nedenleri		%	%
Zorunlu	Üreme sorunları	30	75
	Meme sorunları	20	
	Ayak-tırnak sorunları	15	
	Diğer(ölüm, sakatlanma vs)	10	
İstemli	İhtiyaç fazlası satış	15	25
	Verim düşüklüğü	10	

Sürü yenileme oranı?

Her yıl sürüden çıkarılan ineklerin oranı %30'u aşmamalıdır. Aksi halde,

- a) işletmedeki iyi/kötü tüm düveler damızlık olarak kullanılır.
- b) başka işletmelerden damızlık alınır.
- c) damızlıkta kalma süresi aşırı kısalmır.
- d) **ZARAR EDİLİR**

Sürü yenileme oranını düşük %30'un altında tutabilmek için zorunlu nedenlerle sürüden çıkarılan ineklerin sayısı ve oranı düşürülmelidir.

Damızlık belgesi

Geleceğe doğru yatırım yapmak için el birliği ile ulusal ıslah programının kapsamı genişletilmeli,doğru kayıt tutulmalı, başta **damızlık belgesi** olmak üzere program kapsamında yayınlanan bilgiler esas alınarak damızlık seçilmelidir.

